

Lehet, hogy elárverezzük a „nemzeti” címet...

Ötvenéves születésnap, anyagi mélypont a Liszt Ferenc Kamarazenekarnál

Rolla János nem tudja még, hogyan éli túl együttese az idej, jubileumi szezont. Az állami támogatásuk ismét csökkent húsz százalékkal, s szerződéses önkormányzatuk sem tudja nagyobb összeggel támogatni a Liszt Ferenc Kamarazenekart. A külföldi fellépések köre ugyancsak jelentősen szűkült, s bár azt tervezték, hogy 2013 márciusában a Budapest Kongresszusi Központban ünneplik az együttes fennállásának ötvenedik évfordulóját, lehet, hogy a gálaestről is le kell mondaniuk. Az együttesvezető végső elkeseredésében már azon gondolkodik, elárverezi „nemzeti” címüket...

■ *Abogy nézem az együttesek öt éves központi költségvetési táblázatát, azt látom, hogy az egyébként sem túl magas összegű támogatásuk még kevesebb lesz jövőre... 2009-ben még 24 millió forintot kaptak, ez volt a legmagasabb összeg, idén 18 601 775 forintot, jövőre pedig 16 és félmilliót kapnak.*

– Nem tudom, mi alapján osztották szét a támogatást. Elég különbözőek a szempontok. Korábban azért nem kaptunk túl sokat, mert hangsúlyosan számított az önkormányzati támogatás, és az nálunk soha sem volt túl nagy összeg. Hiszen amikor 1992-ben a szolnoki önkormányzat vállalta a Liszt Ferenc Kamarazenekar támogatását, a város akkora összeget biztosított, mint amekkora az együttesünk korábbi, állami büdzséje volt. Nyolc és félmilliót kaptunk a zenekar fenntartására, s ők is ezt vállalták. A nálunk töltött húsz esztendő alatt aztán ez az összeg egészen kilenc millióra dagadt.

■ *Húsz év alatt akkor nem nőtt sokkal...*

– Nem csináltunk emiatt cirkuszt, hiszen Szolnoknak sok problémája akadt, többször sújtotta például a települést ez alatt a

két évtized alatt árvíz. Mi pedig hűséges típusok vagyunk. Eleinte nem is volt mind ebből gond, hiszen működött az alapítványunk, amit éppen azért hívtunk életre, hogy koncerteket rendezzünk. Így szerveztünk fesztivált is Szolnokon, s olyan művészeket léptettünk fel a városban, mint Maurice André, Isaac Stern, Fischer Annie, Jean-Pierre Rampal, Schiff András, Murray Perahia. Természetesen a gázsijukat az alapítvány fizette.

■ *Kanyarodjunk vissza azért a zenekar történetéhez. Hogyan kerültek 1992-ben az állami fenntartásból Szolnokra?*

– Akkor még előbb kell kezdenem. A zenekar megszületését követően tizenöt esztendőn keresztül küszködtünk azért, hogy megkapjuk az állami státuszt. Ez abban az időszakban nem volt egyszerű feladat. Termérek lemezünk született, jártuk a világot, és azt mondtuk közben, hogy mi vagyunk a „gebines” zenekar. A máshol szerzett tiszteletdíjakból tartotta fenn magát az együttes, itthon pedig ruhapénzért játszottunk, száz forintot kapott minden koncertért az együttes. Háromezer volt a gázsink... Az állami státuszt 1976-ban kaptuk meg, éppen azért, mert rájöttek, hogy egy zenei nagyhatalmat képviselő országnak rendelkeznie kell egy saját kamarazenekarral is. A 90-es évek elején azonban már az állami támogatásra is pályáznunk kellett volna, egyre borzalmasabbá vált a helyzetünk. Arról nem is beszélve, hogy emellett olyan felhangok is akadtak, melyek szerint mi az előző rezsim kivételezettjei voltunk... Végül felmondták a szerződésünket, miközben mi voltunk az egyetlen hivatásos kamarazenekar, mert igaz, alakultak különböző társulatok, de akkor még csak a kezdő lépéseiket tették. Ebben a helyzetben hívták meg a Liszt Ferenc Kamarazenekart Szolnokra, ahol Vass Lajos az első zenei fesztiválját rendezte. A fellépésünket követően leültünk beszélgetni, arról is szó esett, hogy egyre kilátástalanabbnak látjuk a helyzetünket. Elmondtuk, azt érezzük, itthon nincs ránk szükség, és már külföldi szerződésen gondolkozunk. Ezt követően Vass Lajos beszélt a város akkori polgármesterével, aki örömmel várta az együt-

test, így szolnokivá váltunk. Igyekeztünk a fesztiválrendezés mellett a települést mindenben támogatni, gyakran adtunk jótékonyági hangversenyeket is. Közben elindítottuk a Zempléni Művészeti Napok sorozatát, ingyenes fellépésekkel, szervezéssel, bízva abban, hogy azért a vidékért is tehetünk valamit. Nagyzenekarokat és neves művészeket hívtunk meg Zemplénbe. Az alapítvány büdzséje viszont egy idő után már nem volt elég mindenre, a támogatási összegünk pedig csak nem emelkedett...

■ *Szolnok aztán a tavalyi évben már ezt a pénzt sem tudta biztosan biztosítani a Liszt Ferenc Kamarazenekarnak..*

– Igen, hiszen egy idő után kiderült, a városban túl sok az együttes, a büdzsé pedig kicsi. Húsz év után sem volt több kilenc millió forintnál. Miközben nálunk mindenki főállásban dolgozik, és ez a többi kamarazenekarról nem mondható el. Pedig óriási a különbség. Tavaly – Szolnok után – a főváros XIII. kerületének önkormányzata vállalta, hogy ezt az összeget biztosítja az együttesünknek. Ehhez adódik még hozzá a most kapott 16,5 millió. Ki lehet számolni, hogy mindez mire nem elegendő... A tao-s támo-

gatás pedig olyan, mint a kutya vacsorája. Igaz, hogy ebben a szezonban az Évad zenekara lettünk a Művészetek Palotájában, viszont a náluk rendezett koncertek jegyeladása után a támogatás őket illeti meg... Mi, ha termet bérelünk, például a RAM-ban, teljes árért kapjuk meg, ami 1,5 millió forint + áfánál kezdődik.

■ *A kitüntető címek terén azonban kedvező a helyzet, hiszen nemcsak az évad zenekara lettek, hanem nemzeti kategóriába is kerültek.*

– A minisztérium pályázatot írt ki a nemzeti címre, amelyre mi aspiráltunk, s eleinte úgy festett, három együttes kapta meg, az Nemzeti Filharmonikus Zenekar, a Budapesti Fesztiválzenekar és a Liszt Ferenc Kamarazenekar.

■ *Aztán háromszorosára nőtt a nemzeti címmel kitüntettek sora.*

– Nem vagyok felháborodva azon, hogy egy kategóriába lettünk sorolva a vidéki együttesekkel. Az viszont számunkra is nehézséget jelent, hogy a nemzeti címhez témérdek feladatot is rendeltek. Kétévente fesztivált kell rendezni, ötven koncertet adni egy szezonban, ifjúsági hangversenyeken fellépni, csak hogy néhány dologról beszéljek. Úgy vélem, ahhoz, hogy mindezt megvalósítsuk, ahhoz pénz is kell adni. Mi nemzeti vagyunk, de köztünk és egy vidéki zenekar között ott a különbség, hogy ők kapnak 120 millió forintot, mi pedig 160-t. Azért, mert kevesen vagyunk, attól még a koncertrendezés számunkra is ugyanannyiba kerül. Ugyanazt kell teljesítsük, akkora nézőszám előtt fellépni, mint egy nagyzenekarnak. Közben egy nagy együttesnél a létszámnak köszönhetően nem játszik

mindenki minden koncerten, nálunk pedig nincs szabad ember. Mindenki minden próbán és előadáson muzsikál. Ez teljesen másfajta jelenlétet igényel. Úgy vélem, ennek a bizottság nem gondolt utána, s mivel mi nem vertük az asztalt állandóan támogatásért, azt gondolták, hogy mi a jéghátán is megélünk... De hol itt az igazság?! Mindenesetre írtam egy levelet a minisztériumba. Tényleg azt gondolom, azzal, hogy jelentkezünk a nemzeti címre, biankó csekket írunk alá, amellyel több feladatot és még kevesebb támogatást nyertünk.

■ *Közben az NKA-val is tárgyalásban voltak, hiszen ebben a szezonban ötven éves a zenekar, s ezt meg kellene valamiből ünnepelniük...*

– A Nemzeti Kulturális Alapnál L. Simon Lászlóval tárgyaltunk, de főleg a Filharmonia szervezte koncertek miatt, hiszen húsz vidéki városban lépünk ebben a szezonban a közönség elé, ezért viszont ők nagyon-nagyon minimális honoráriumot tudnak csak fizetni. Pályázni kellett hát, és így van reményünk 10 millió forintra ehhez a sorozathoz. A fellépésekre így is roppant alacsony gázsit tudok csak fizetni a muzsikusainknak. Devich Jánosnak is elmondtam erről a véleményemet: attól, hogy kamarazenekar vagyunk, nem érünk ennyivel kevesebbet... Bármelyik zenészünk elmehetne más zenekarba játszani, jóval többet keresne, mint nálunk. Csak azért marad a Liszt Ferenc Kamarazenekar tagja, mert lényeges számára az itteni minőség. Egész egyszerűen eljutottunk oda, így, félszáz esztendő után, hogy nem fog működni az együttes... A jelenlegi büdzsénkből már a minimálbért sem tudjuk kifizetni a tagjainknak, arról nem is beszélve, hogy a nemzeti címhez rendelt kvótát

is lehetetlen teljesíteni. A külföldi lehetőségek pedig jelentősen leszűkültek. Úgy vélem, a bizottság tagjainak mind tudnia kell, hogy mit ér ez az együttes. Akkor hogyan jöhet ki ez a szám? Nagyon örülünk, hogy az Óbudai Társaskör befogadott bennünket, de természetesen nekik is fizetünk bérleti díjat. A kamarazenekarunknál a járulékos költségek ugyanakkorák, sőt, sok esetben jóval jelentősebbek, mint egy nagy együttesnél, ahol általában az önkormányzat biztosítja számukra a helyiséget. Az önkormányzati egyéb támogatásról nem is beszélve... Ha egy nagyzenekar kb. 80 főből áll, annak mi a negyede vagyunk, így nagyon elégedett lennék negyedannyi támogatással és nem tizedannyival. Tényleg nem tudom, hogy mindez milyen alapon dőlt el... Mi minden szempontot teljesítünk, ehhez képest egyik napról élünk a másikkal... Ki vagyunk semmizve, és ez tartathatlan.

■ *Mit fognak tenni? Márciusban gálaesttel akarták ünnepelni az ötvenedik születésnapot. Azért ez a jubileumi hangverseny megvalósul?*

– Csak a Budapest Kongresszusi Központ jöhet számításba, ahol 2,5 millió + áfa a terebér... Szóval lehet, hogy nem fogunk ünnepelni. Várom, hogy milyen választ kapok a minisztériumtól. De ezt az elosztást már elrontották... Azt sem értem, hogyan lett kevesebb a pénz, mint tavaly. Lehet, hogy, elérverezük a nemzeti címet, s azt mondjuk, hogy a kikiáltási ár ötvenmillió forint. Nagyon el vagyok keseredve. A fiatal muzsikusaimat sajnálom, azt, hogy ide jutottunk ötven év alatt, hogy ennyit ér ez a zenekar...

R. Zs.

Az évad művészei 2011/2012

2012-ben a hivatásos szimfonikus zenekarok és énekkarok társulatai titkos szavazással a következő muzsikusoknak ítéltek a 2011/2012 évad legjobb zenekari-, illetve énekkari művésze okleveleket, amelyeket a Magyar Zenei Tanács állít ki részükre:

Az évad legjobb zenekari művészei 2011/2012

Kodály Filharmonikusok Debrecen
Áchim Tibor (klarinétművész)
MÁV Szimfonikus Zenekar
Tóth Balázs (brácsaművész)
MR Szimfonikusok
Vida Róbert (tubaművész)
Nemzeti Filharmonikus Zenekar
Kovács Imre (fuvalaművész)
Pannon Filharmonikusok – Pécs
Gárdai Viktória (fuvalaművész)
Szegedi Szimfonikus Zenekar
Steiler Tamás (oboaművész)

Az évad legjobb énekkari művészei 2011/2012

Kodály Kórus Debrecen
Susán Mónika
MR Énekkar
Sárosi Károly
Nemzeti Énekkar
Bakos Kornélia